

PRILOG NOVOJ AKCIJI TN ZA TAKMIČENJE

ŠASIJA A

U prvom broju TN pokrenuli smo akciju za izmenu propozicija za takmičenje KNT i KMT. Tom prilikom nismo želeli promenu radi promene, već nešto novo, nešto u šta duboko verujemo da će vam uz dosta truda pružiti i veliko zadovoljstvo.

Nikola Tesla svojevremeno je rekao: »Čovekov razvitak zavisí u prvom redu od pronalažaka. To je najvažniji proizvod njegovog stvaralačkog duha. Krajnji cilj čovekov je da zavlada materijalnim svetom. U tome leži težak zadatak pronalažaca, koji često ostaje bez ikakve nagrade, a često biva i pogrešno shvaćen. Ali kao naknada za to služi mu u dovoljnoj meri uverenje da spada u red posebno povlašćenih ljudi, bez kojih bi ljudski rod u opštoj borbi za ostanak protiv nemilosrdnih elemenata nestao sa lica Zemlje. Nagrada mu je uživanje koje ga prati za sve vreme dok svoje duhovne sile koristi za stvaralački rad.«

Navedenim citatom smo želeli da vam kažemo da će vam rad na vazdušnom motoru, koji u skromnim uslovima iziskuje izuzetne napore, doneti nagradu u uživanju dok ga budete gradili, a naročito po njegovom završetku.

Ukoliko ste prihvatali našu akciju i na osnovu priloga iz prošlog broja započeli gradnju vazdušnog motora, nudimo vam nastavak rada koji će dovesti do gotovog modela, uz želju da u njega ugradite što više elemenata sopstvene konstrukcije. Jedna od mogućih, ali ne i idealnih šasije je ova koju vam prikazujemo u ovom broju. Za njenu gradnju potreban vam je sledeći materijal.

MATERIJAL: Aluminijumski lim $2 \times 90 \times 450$ mm, aluminijumski lim $1 \times 20 \times 106$ mm, plastika $\varnothing 8 \times 40$ mm i čelič $\varnothing 3,5 \times 200$ mm, plastično crevo $\varnothing 5 \times 30$ mm, veći zupčanik modula zupčanika motora za odnos oko 1 : 3 do 1 : 5, točkovi od starih automobila-igrački i nekoliko vijaka i navrtki M3.

koji će držati točkove na odstojanju od ležišta.

Posle montiranja zadnjih točkova, započnite montažu motora vodeći računa o uzubljenju zupčanika. Između postolja motora i šasije postavite odstojnike od plastične visine glave zavrtnja. Rezervoare preko držača pričvrstite za šasiju pomoću vijaka i navrtki M3.

Montažu prednjih točkova izvedite kao u slučaju zadnjih, uz napomenu da se držač mora slobodno okretati oko vijka, koji se nalazi bliže rezervoarima. To se obezbeđuje sa dve navrtke (kontranavrtke) koje se nalaze sa donje strane šasije.

Pomoću vijka i navrtke koji se nalazi u prorezu nosača prednjih točkova obezbeđuje se pravac kretanja modela.

Kompresivni ventil (poz. 12) ugrađuje se u otvor šasije $\varnothing 8$ mm i lepi pomoću lepka, a sigurnosni ventil (poz. 13) prema sopstvenom nahodenju.

Pumpom za bicikl sabite vazduh u rezervoare, pazeci da vam nijedan od dva propusna ventila ka cilindrima nisu otvorena. Pogurajte model i pustite ga da se kreće. Izmerite dužinu puta koji je prešao od polazne tačke do tačke zastavljanja.

Ukoliko model prede kraći put od željenog, pojačajte pritisak opruge na sigurnosni ventil; a ako vam model skreće sa pravca podešite nosač prednjih točkova.

M. SANADER

TOK RADA

Od aluminijumskog lima izradite šasiju poz. 1 prema priloženom crtežu, pazeći da posle izrade bude što je moguće ravnija. Ukoliko obezbedite jednak dužine prednjih i zadnjih osovina, ne morate usecati šasiju kod prednjih točkova. Raspored rupa za pričvršćenje motora (nacrtane isprekidano) zavisi od njegovog postolja. Nosač prednjih točkova (poz. 2) izradite, takođe, od aluminijumskog lima, pazeći na tačnost presavijanja po isprekidanim linijama.

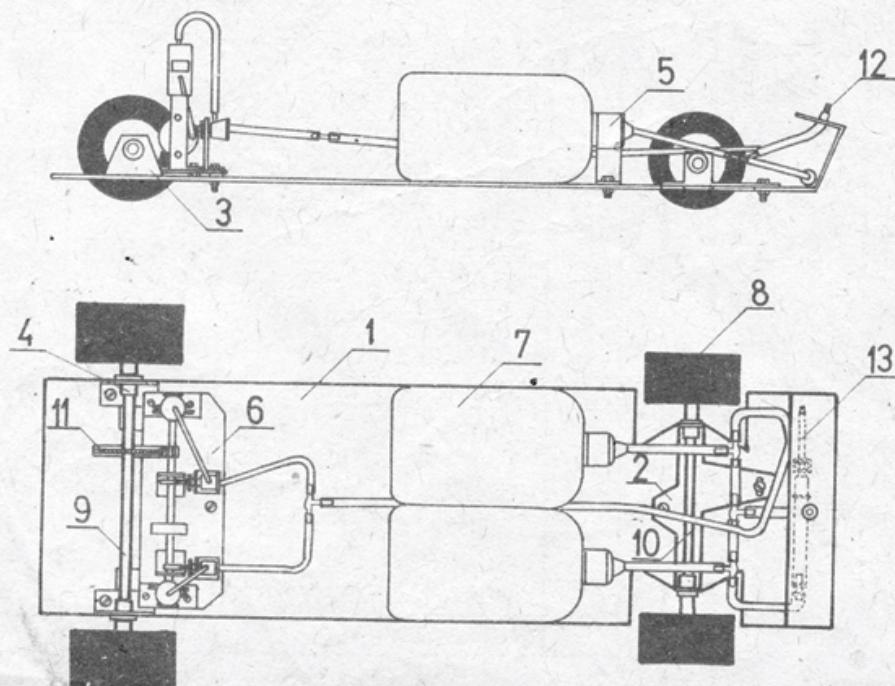
Nosač ležišta zadnjih točkova izradite precizno i presavijte po isprekidanim linijama za ugao od 90° .

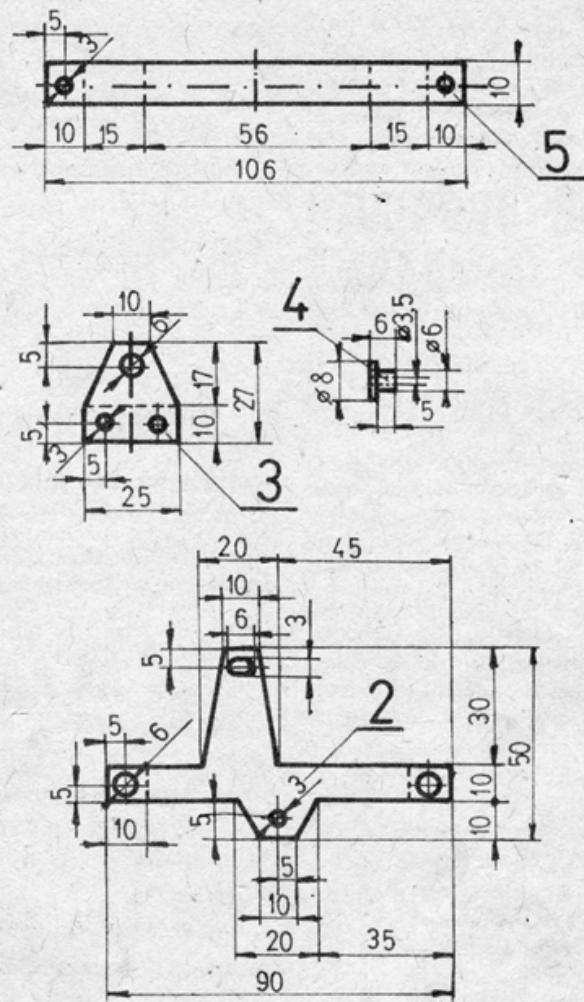
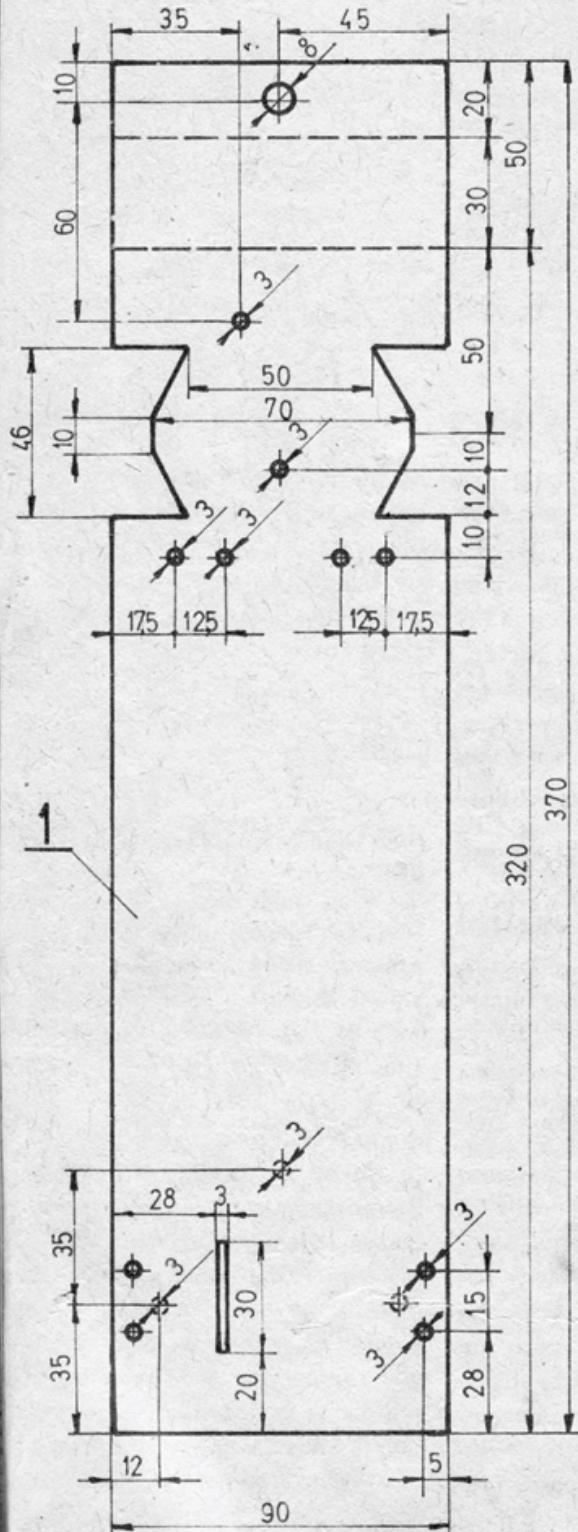
Na strugu izradite ležišta poz. 4 od plastične tako da se čvrstom vezom ubace u nosače prednjih i zadnjih točkova.

Držač rezervoara (poz. 5) izradite od aluminijumskog lima debljine 1 mm prema zatvaračima plastičnih boca.

Montažu započnite postavljanjem držača zadnjih točkova i ubacivanjem ležišta u njih.

Za pričvršćenje točkova na osovinu obezbedite osigurače ili na njenim krajevima posle obrade na strugu narežite navoj M3. Od plastičnog creva isecite odbojnike

u KMT
i KNT

POZ	NAZIV	KOM	MATERIAL
5	DRŽAČ REZERVOARA	2	AL. LIM $\neq 1,0 \times 20 \times 106$
4	LEŽIŠTE	4	PLASTIKA $\phi 8 \times 40$
3	NOSAČ ZADNJIH TOČ.	2	AL. LIM $\neq 20 \times 30 \times 50$
2	NOSAČ PREDNJIH TOČ	1	AL. LIM $\neq 20 \times 50 \times 90$
1	ŠASIJA	1	AL. LIM $\neq 20 \times 90 \times 370$
MERILO:	AUTO-MODEL NA VAZDUŠNI POGON	1:2	